

Čj. UOOU-04332/15-26

ROZHODNUTÍ

Předsedkyně Úřadu pro ochranu osobních údajů, jako odvolací orgán příslušný podle § 2, § 29 a § 32 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a podle § 10 a § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodla dne 30. září 2015 podle § 152 odst. 5 písm. a) správního řádu, takto:

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů čj. UOOU-04332/15-20 ze dne 13. července 2015 se na základě rozkladu podaného účastníkem řízení, Bytovým družstvem Bohúňova 1336-1338, se sídlem Bohúňova 1338, 149 00 Praha 4 – Chodov, IČ: 25652699, **mění** tak, že se dle § 40a zákona č. 101/2000 Sb. upouští od uložení pokuty, **ve zbytku se rozhodnutí potvrzuje.**

Odůvodnění

Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., v souvislosti se zveřejňováním osobních údajů svých členů na svých webových stránkách umístěných na internetové adrese http://www.bdbohunova.cz/, bylo s účastníkem řízení zahájeno oznámením Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen "Úřad") o zahájení správního řízení čj. UOOU-04332/15-6 ze dne 21. dubna 2015.

Podkladem pro zahájení tohoto řízení byl podnět zaslaný Úřadu dne 9. dubna 2015 a skutečnosti uvedené ve zjištěních Úřadu, které jsou součástí spisového materiálu tohoto řízení. Z těchto podkladů vyplývá, že účastník řízení, Bytové družstvo Bohúňova 1336-1338, zveřeinil svých webových stránkách umístěných internetové na http://www.bdbohunova.cz/ následující dokumenty s osobními údaji svých členů: v rubrice "Úvod" dokument s názvem "Prezenční listina ze schůze SVJ z 10. 3. 2015", který obsahoval osobní údaje 159 fyzických osob v rozsahu jméno, příjmení, trvalý pobyt, velikost spoluvlastnického podílu včetně procentuálního vyjádření, počet hlasů a z toho u 156 subjektů údajů též rodné číslo a u 72 subjektů údajů podpis, dále v rubrice "O nás" zveřejnilo dokument s názvem "Notářský zápis SVJ z 12. 5. 2014", jehož součástí byl výpis z katastru nemovitostí ze dne 12. května 2014, který obsahoval osobní údaje 156 fyzických osob v rozsahu jméno, příjmení, trvalý pobyt, rodné číslo a velikost podílu, a také prezenční listinu ze dne 12. května 2014, která obsahovala osobní údaje 130 fyzických osob v rozsahu jméno, příjmení, rodné číslo, trvalý pobyt, z toho u 54 subjektů údajů též podpis, a dále dokument s názvem "Notářský zápis BD z 12. 5. 2014", který obsahoval osobní údaje 151 fyzických osob v rozsahu jméno, příjmení, rodné číslo, trvalý pobyt a z toho u 73 subjektů údajů též podpis, čímž měl porušit povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost zpracovávat osobní údaje pouze v souladu s účelem, k němuž byly shromážděny.

Dne 21. května 2015 se k oznámení o zahájení správního řízení vyjádřil právní zástupce účastníka řízení. V tomto vyjádření účastník řízení zmiňoval zejména skutečnost, že k uvedenému datu neobdržel žádnou žádost od oznamovatelky ani od jiného subjektu údajů, kterého se zveřejněné osobní údaje týkají, o blokování, doplnění nebo likvidaci osobních údajů. Dále účastník řízení konstatoval, že by bylo vhodné, kdyby se správní orgán prvního stupně dotázal všech 114 členů svého družstva, jaký pociťují dopad ze zveřejnění svých osobních údajů na webových stránkách družstva. Přílohou tohoto vyjádření bylo též vyjádření jednatele správce webových stránek http://www.bdbohunova.cz/, společnosti AMIRO, s.r.o., který konstatoval, že notářský zápis, který byl na výše uvedenou webovou stránku účastníka řízení umístěn dne 6. června 2014, byl dne 6. května 2015 odstraněn. Následným prověřením internetové adresy http://www.bdbohunova.cz/ správním orgánem prvního stupně dne 22. května 2015 bylo zjištěno, že z rubriky "Úvod" byl odstraněn odkaz na dokument s názvem "Prezenční listina ze schůze SVJ z 10. 3. 2015", a dále z rubriky "O nás" byl odstraněn dokument s názvem "Notářský zápis SVJ z 12. 5.2014" a "Notářský zápis BD z 12.5.2014".

Správní orgán prvního stupně dospěl na základě shromážděných podkladů k závěru, že v důsledku prvotního nesprávného použití osobních údajů došlo následně ke zveřejnění těchto údajů prostřednictvím serveru justice.cz, když byly předmětné listiny založeny do sbírky listin. Zveřejněním na uvedeném serveru se dle názoru správního orgánu prvního stupně tyto osobní údaje staly oprávněně zveřejněnými údaji ve smyslu § 5 odst. 2 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb., které lze zpracovávat i bez souhlasu subjektů údajů, čímž však není dotčeno právo na ochranu soukromého a osobního života subjektu údajů. Správní orgán prvního stupně tedy posuzoval, zda jednání účastníka řízení lze považovat za rozporné s právem na ochranu soukromého a osobního života dotčených subjektů údajů a dospěl k závěru, že s ohledem na to, že ke zveřejnění došlo v kontextu velmi obdobném, pro který jsou listiny do sbírky listin vkládány, je možné uvedenou výjimku pro zpracování osobních údajů (s výjimkou rodných čísel) bez souhlasu subjektů údajů aplikovat. Správní orgán prvního stupně byl však toho názoru, že výše uvedená argumentace není použitelná v případě zveřejnění rodných čísel, neboť, jak bylo výše uvedeno, jejich právní úprava, včetně právních titulů pro jejich zpracování je od ostatních osobních údajů odlišná a je speciálně upravená v zákoně č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů. Pokud se tedy účastník řízení rozhodl zveřejnit výše uvedené listiny, které obsahovaly rodná čísla, bylo na něm, aby zajistil, že takový postup bude v souladu s příslušnou právní úpravou, v tomto případě se zákonem č. 133/2000 Sb. Správní orgán prvního stupně tedy nadále posuzoval protiprávnost skutku pouze ve vztahu k zveřejnění rodných čísel na webové stránce účastníka řízení.

V návaznosti na výše uvedenou skutečnost bylo dne 17. června 2015 účastníku řízení sděleno, že podklady shromážděné v průběhu řízení odůvodňují posouzení věci z hlediska § 13c odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb.

Dne 13. července 2015 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí, čj. UOOU-04332/15-20, kterým byla účastníku řízení pro porušení povinnosti uložené v § 13c odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb. a za spáchání deliktu podle § 17e odst. 1 písm. b) zákona č. 133/2000 Sb. uložena pokuta ve výši 20.000 Kč, neboť neoprávněně využíval rodná čísla a dále mu byla uložena povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

Účastník řízení podal proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně prostřednictvím svého právního zástupce včasný rozklad doručený Úřadu dne 27. července 2015. V rozkladu účastník řízení uvedl, že správní orgán prvního stupně nerespektoval zásadu jednotnosti skutku a právní posouzení Úřadu je nesprávné, neboť v den, kdy bylo účastníku řízení sděleno odlišné právní posouzení skutku, pro které bylo správní řízení vedeno, již skutkový stav tomuto sdělení absolutně neodpovídal. Dle účastníka řízení dotčené osoby konkludentně se zveřejněním údajů souhlasily. Dále právní zástupce účastníka řízení

argumentuje, že zveřejněním osobních údajů nevznikla dotčeným osobám žádná újma, resp. nebyla žádná prokázána. Materiální stránka správního deliktu je podle účastníka řízení nedostačující, resp. nulová. Správní orgán prvního stupně dle účastníka řízení zatížil svoje rozhodnutí nepřezkoumatelností z řady důvodů a nevyhověním důkazních návrhů učinil řízení neúplným. Ze shora uvedených důvodů tak odvolatel navrhuje, aby předsedkyně Úřadu podle § 152 odst. 5 písm. a) správního řádu napadené rozhodnutí ve všech jeho výrocích zrušila a řízení zastavila, neboť stížnost na jeho postup jakožto správce osobních údajů se stala zjevně bezpředmětnou.

Odvolací orgán přezkoumal napadené rozhodnutí v celém rozsahu, a to včetně procesu, který předcházel jeho vydání a dospěl k následujícím závěrům.

V prvé řadě odvolací orgán konstatuje, že účastník řízení v podaném rozkladu opětovně uvedl některé skutečnosti, se kterými se již vypořádal správní orgán prvního stupně v odůvodnění svého rozhodnutí.

Účastník řízení namítá, že mu byla dne 17. května 2015 sdělena odlišná právní kvalifikace skutku, než pro kterou bylo zahájeno správní řízení a že v daný den již skutkový stav tomuto sdělení absolutně neodpovídal. Právní posouzení správního orgánu prvního stupně je proto dle účastníka řízení zcela nesprávné. Odvolací orgán k tomuto uvádí, že v daném případě zůstala zachována jednotnost skutku, pro které bylo řízení vedeno. V oznámení o zahájení správního řízení byl skutek vymezen dostatečným způsobem. Následně v průběhu správního řízení došlo ke změně právní kvalifikace tohoto skutku a jako protiprávní byla správním orgánem prvního stupně vyhodnocena pouze jako protiprávnost ve vztahu ke zveřejnění rodných čísel, přičemž odůvodnění této skutečnosti je v rozhodnutí obsaženo. Správní orgán prvního stupně účastníka řízení o této skutečnosti řádně informoval svým dopisem ze dne 17. června 2015, tak, aby mohl účastník řízení uplatnit veškerá svá práva. Jednota skutku - zveřejnění osobních údajů v konkrétních listinách na konkrétních webových stránkách - však byla zachována.

Účastník řízení též namítá, že v době právního překvalifikování skutku již k jednání naplňujícího skutkovou podstatu jiného správního deliktu nedocházelo. K tomu odvolací orgán uvádí, že pro odpovědnost za správní delikt není podstatné, zda v době překvalifikování skutku v rámci již zahájeného správního řízení docházelo k protiprávnímu jednání nebo ne; protiprávní jednání může být ukončeno, a pokud nedošlo k zániku odpovědnosti za správní delikt, je nutno posoudit, do jaké míry jsou naplněny podmínky pro uložení sankce, resp. upuštění od potrestání.

Účastník řízení uvádí, že svými podpisy subjekty údajů se zveřejněním svých osobních údajů souhlasily a rovněž, že jejich zveřejněním nevznikla subjektům údajů žádná újma. Odvolací orgán konstatuje, že uvedení rodného čísla v prezenční listině členské schůze družstva není v žádném případě možné pojímat jako konkludentní souhlas ke zveřejnění tohoto čísla, které má povahu specifického osobního údaje a jehož využívání je upraveno zákonem č. 133/2000 Sb. Subjekty údajů uvedením svého rodného čísla na této listině pouze stvrzují svou účast na členské schůzi. Svým podpisem nedávají souhlas ke zveřejnění listin na webových stránkách. Požadavky na souhlas se zpracováním osobních údajů jsou upraveny v § 4 písm. n) a § 5 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb. Souhlasem se rozumí svobodný a vědomý projev vůle subjektu údajů, jehož obsahem je svolení subjektu údajů se zpracováním osobních údajů, přičemž subjekt údajů musí být při udělení souhlasu informován o tom, pro jaký účel zpracování a k jakým osobním údajům je souhlas dáván, jakému správci a na jaké období. Souhlas subjektu údajů se zpracováním osobních údajů musí být správce schopen prokázat po celou dobu zpracování. Dostupnost rodného čísla v internetovém prostředí, kde se pohybuje neomezené množství uživatelů internetu, může znamenat reálné nebezpečí zneužití tohoto rodného čísla, zejména pak, jsou-li vedle rodného čísla zveřejňovány další osobní údaje jako jméno, adresa a podpis subjektů údajů. Vznik újmy není předpokladem pro naplnění skutkové podstaty jiného správního deliktu dle

§ 17e odst. 1 písm. b) zákona č. 133/2000 Sb., tedy porušení zákonné povinnosti stanovené v § 13c odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb.

K názoru účastníka řízení, že nebyla naplněna materiální stránka správního deliktu a odvolává se přitom na nízkou návštěvnost svých internetových stránek, kterou doložil, odvolací orgán uvádí, že zveřejnění rodného čísla, tedy jednoznačného číselného identifikátoru přidělovaného obyvatelům České republiky, na internetu může naplnit materiální znak tohoto jiného správního deliktu a to v jistých případech i při nízké návštěvnosti webových stránek.

Účastník řízení ve svém rozkladu rovněž konstatuje, že neprovedením důkazu, který navrhoval – výslech svědků, zatížil správní orgán prvního stupně své rozhodnutí pochybením, které zakládá jeho věcnou nesprávnost a stejně tak nesplnění hmotně-právní podmínky pro případný postih účastníka řízení. Podle účastníka řízení by tento výslech ostatních členů družstva vedl ke zjištění toho, jak se zveřejnění osobních údajů projevilo v jejich osobní sféře. Jak již bylo uvedeno výše, pro naplnění skutkové podstaty jiného správního deliktu dle § 17e odst. 1 písm. b) zákona č. 133/2000 Sb., tedy porušení zákonné povinnosti stanovené v § 13c odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb., není rozhodující, zda subjektům údajů vznikla újma v osobní sféře. Správní orgán prvního stupně není dle § 52 správního řádu povinen provádět důkazy navrhované účastníkem řízení, pokud je nepovažuje za nezbytné, což se týká i výslechu osob. Odvolací orgán je toho názoru, že zásah do soukromí je třeba v souhrnu posoudit podle všech kritérií a zásad stanovených zákonem č. 101/2000 Sb., včetně rizik vyvolaných tímto zásahem a možnostmi zneužití osobních údajů.

Pokud se týká osoby odpovědné za spáchání správního deliktu, odvolací orgán konstatuje, že držitelem doménového jména bdbohunova.cz je dle registru Whois Bytové družstvo Bohúňova 1336-1338 (viz úřední záznam čj. UOOU-04332/15-18 ze dne 17. června 2015), proto je prvotní odpovědnost za zveřejněné dokumenty na účastníku řízení, a to i přesto, že některé listiny se týkají jednotlivých vlastníků, kteří tvoří Společenství vlastníků pro dům Bohúňova č.p. 1336, 1337, 1338, Praha 4, Chodov. Správní orgán prvního stupně nevedl řízení proti L. K., ale proti bytovému družstvu, protože správní orgán prvního stupně není vázán obsahem podání stěžovatele. Stanovení úplného okruhu účastníků je povinností správního orgánu prvního stupně. Ten je současně povinen oznámit zahájení řízení všem účastníkům, kteří jsou mu známy. Správní orgán prvního stupně je povinen vyhodnotit relevantní skutečnosti, v první řadě pak odpovědný subjekt, se kterým má být řízení vedeno, což učinil.

Účastník řízení se domnívá, že pokud je mu vytýkána přítomnost určitých listin v notářském zápisu, nemůže se jednat o pochybení odvolatele, ale o pochybení notáře, který ze zákona odpovídá za správnost svého notářského zápisu a to věcnou i právní. Takový argument účastníka řízení je ovšem irelevantní, neboť jak již uvedl správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí, účastníku řízení není uložena povinnost zveřejnit notářský zápis na svých webových stránkách. Pokud se tak rozhodne učinit, odpovídá za jeho obsah, tedy i za rozsah zveřejněných osobních údajů, který může upravit např. začerněním. Co se týče zveřejňování rodných čísel ve sbírce listin veřejného rejstříku, tato problematika je upravena v § 6 zákona č. 304/2013 Sb., zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob. Zapisuje-li se rodné číslo do veřejného rejstříku, neuvádí se v opisu z veřejného rejstříku ani se neuveřejňuje. Je-li rodné číslo uvedeno v listinách zakládaných do sbírky listin, uveřejňují se tyto listiny postupem podle tohoto zákona, včetně rodného čísla. Tato speciální právní úprava tak prakticky nebere v potaz, že rodné číslo, jakožto jednoznačný číselný identifikátor přidělovaný obyvatelům České republiky, je (zejména v kombinaci s ostatními osobními údaji, které se uvádějí v prezenčních listinách členských schůzí tvořících součást notářského zápisu, jako je jméno a příjmení, adresa trvalého bydliště a podpis) v prostředí internetu lehce dostupné neomezenému počtu osob a stává se tak potenciálně lehce zneužitelným údajem.

Odvolací orgán s ohledem na výše uvedené proto přihlédl k § 40a zákona č. 101/2000 Sb., dle kterého dojde-li k nápravě protiprávního stavu v souladu s uloženým opatřením nebo bezprostředně poté, kdy bylo zjištěno porušení povinnosti, může Úřad upustit od uložení pokuty. Odvolací orgán je tedy toho názoru, že přestože je výše uvedený postup správního orgánu prvního stupně správný, neboť povinnost využívat rodná čísla nelze nad rámec povinnosti stanovené v § 13c odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb., a účastník řízení se tedy dopustil správního deliktu, správní orgán prvního stupně dostatečně nepřihlédl ke skutečnosti, že účastník řízení bezprostředně po zjištění protiprávního stavu, tj. po zahájení správního řízení, nezákonný stav napravil a předmětné dokumenty ze svých webových stránek odstranil. Při úvaze o upuštění od uložení pokuty poté odvolací orgán zohlednil nízkou společenskou nebezpečnost tohoto jiného správního deliktu, zejména že dopad jeho konání nebyl vzhledem k nízké návštěvnosti jeho webových stránek, kterou doložil, nikterak závažný. Odvolací orgán proto dospěl k závěru, že náprava protiprávního stavu účastníkem řízení bezprostředně po zjištění porušení povinnosti, odůvodňuje v daném případě aplikaci ustanovení § 40a zákona č. 101/2000 Sb., tedy upuštění od uložení pokuty.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl odvolací orgán tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nelze odvolat.

Praha 30. září 2015

otisk úředního razítka

JUDr. Ivana Janů, v. r. předsedkyně

Za správnost vyhotovení: Martina Junková